

ความเป็นมาและความสำคัญของบัตรณา

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยเป็นสักขีพยัคฆ์การศึกษาของประเทศไทยเป็นสำคัญ เท่าไร การศึกษาเป็นสิ่งที่ช่วยให้พลเมืองของชาติเป็นมุ่งมั่นก่อการ รู้จักคิดและสร้างสรรค์ให้เจริญก้าวหน้า ถ้าพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศไทยไม่รู้วัฒนธรรมการศึกษา ก็จะเป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้ประเทศไทยเจริญก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นความต้องการทางด้านการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นความต้องการส่วนบุคคล หรือความต้องการ เป็นส่วนรวมของชาติ ให้ถูกกำหนดให้เป็นความสำคัญอันกับกันของแผนพัฒนาประเทศไทย การศึกษาไม่เพียงแต่จะเป็นส่วนประกอบหนึ่งฐานสำคัญ สำหรับการสร้างและบำรุงมุ่งลากภาร ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศไทย แต่การศึกษายังเป็นตัวการอันสำคัญที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสังคม และยังผลให้เกิดความก้าวหน้า เนื่องจาก การศึกษาเป็นส่วนช่วยเสริมสร้างกำลังคนในด้านความคิด หักษะ และทักษะ ให้มีมุ่งมั่นรู้จักพัฒนา หมายของ พัฒนาสังคม ตลอดจนสภាទาแวดล้อมที่สัมพันธ์กับคนเองให้เจริญก้าวหน้าไปในแนวทางที่ดีและส่งค

การจัดการศึกษาของประเทศไทย จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพย่อมท้อง
อาศัยหลักสูตร เป็นพื้นฐาน หลักสูตรจึงถือเป็นหัวใจของการศึกษา กังที่ เอกวิทย์ พ กลาง
(2523: 1) ได้กล่าวไว้ก่อนหนึ่งว่า "การจัดการศึกษาจะไม่มีรากฐานประสมศักดิ์ที่ดีไว้ หากไม่มี
หลักสูตร เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนนวรรควิธีที่จะนำไปสู่บลส่าเริ่จ"
ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ สุนิกร ดుยานุกร (2519: 10) ที่ว่า "คุณภาพของการศึกษาท้อง
ขันอยู่กับคุณภาพของหลักสูตร และหลักสูตรที่มีคุณภาพก็ควร เป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาผู้เรียน มี
ความรู้ความสามารถและทักษะที่จะนำไปใช้ประโยชน์ก่อเกิดเชิงและสังคม"

เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรจึงควรเปลี่ยนความไปก้าวเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง รวมทั้งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีจุลนักรุนดาลไก้กระหน๊กถึงปัญหาการว่างงานของประชากรและพยายามพิจารณาทางแก้ไขกับวิธีการค้าง ๆ วิธีการหนึ่งที่จะแก้ปัญหาคงค้าง cioè จำเป็นต้องปรับปรุงระบบการศึกษาใหม่ เพื่อให้เกิด

ให้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ ทั้งทางก้านวิชาการและวิชาชีพอย่างจริงจัง (สวัสดิ์ สุวรรณอักษร 2526: 6)

กังนั้น ในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจากหลักสูตรเก่า คือ หลักสูตรประณีตศึกษา และมัธยมนศึกษา พุทธศักราช 2503 และหลักสูตรนัยยนศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 มาเป็น หลักสูตรประณีตศึกษา พุทธศักราช 2521 หลักสูตรนัยยนศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และ หลักสูตรนัยยนศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 นั้น จึงได้คำเนินการบสมบسانวิชาการงาน และอาชีพ และอาชีวศึกษาไว้ในทุกรายวิชา ไม่ใช่แค่รายวิชาเดียว คือ ระดับประณีตศึกษา ระดับนัยยนศึกษาตอนต้น ระดับนัยยนศึกษาตอนปลาย และระดับอาชีวศึกษา (สวัสดิ์ สุวรรณอักษร 2526: 7 – 8)

ลักษณะการจัดการศึกษาเช่นนี้เรียกว่า "การศึกษาเพื่ออาชีพ"

คือ จัดหลักสูตรแผนการเรียนแบบสานกลมกลืนกันระหว่างวิชาสามัญและวิชาอาชีพ ในสังคมส่วนภูมิในแต่ละระดับการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่นเดียวกันไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเมื่อจบไปแล้วออกไปประกอบอาชีพได้ (สุวัฒน์ เงินด้า 2528: 11)

ธรรมศักดิ์ มือคระ (2528: 22) กล่าวว่า "หลักสูตรใหม่นี้เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้น การจัดการศึกษาเพื่อชีวิตระดับบุคคล คือการมุ่งพัฒนาชีวิคุณภาพให้รู้จักพึ่งพาตนเอง (Self-reliance) เป็นการนำตัวเองเข้าสู่โลกของการทำงาน เพื่อเกิดจะไก่นำความรู้ ทักษะไปใช้ ปฏิบัติและประกอบอาชีพได้จริง"

การจัดการศึกษาระดับนัยยนศึกษา จึงว่าเป็นการจัดการศึกษาระดับหนึ่งที่มีความสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นตัวชี้สภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม กังที่ วิจิตร ศรีสะอ้าน (2514: 7) กล่าวว่า "การศึกษาในระดับนัยยนศึกษาจัดว่า เป็นขั้นหนึ่งที่จะผลิตเก่งให้เป็นกำลัง และเป็นพลเมืองที่ของชาติที่นำไป เก็บในวันนี้สามารถประกอบอาชีพได้ใน明日กวัน"

ขอความคุณกล่าวสอกรถองกันทำกล่าวของ พญส พันนาคินทร์ (2521: 67) ที่ กล่าวถึงความสำคัญของเก็งในระดับนัยยนศึกษาไว้ว่า "นักเรียนในระดับนัยยนศึกษาอยู่ในภาวะที่เข้าสู่ความเป็นหนุ่มเป็นสาว มีกำลังแรง มีความเจริญทางก้านสมอง เก้อมถึงชีวิตรุก และพร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติในระยะอีกในนานนัก"

ปัจจุบันเราได้มุ่งที่จะจัดการศึกษาภายนอกอาชีพให้แก่นักเรียนในวันนี้อย่างจริงจัง จะเห็น

ให้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กระทรวงศึกษาธิการ 2520: 6) ให้ระบุไว้ในเรื่องของอาชีวศึกษาว่า

การศึกษาวิชาชีพในระดับมัธยมศึกษา บุรุษหรือสตรีที่มีความรู้ความชำนาญ ที่สามารถนำไปปฏิบัติและประ同胞อาชีพให้จริงอย่างหนึ่ง หรือเพื่อให้รู้แนวทางที่จะศึกษาเพิ่มเติมตามความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคลอย่างหนึ่ง การจัดสถานศึกษาอาจจัดรวมอยู่กับโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไป หรือจัดเป็นเอกเทศโดยเน้นการฝึกหัดชีวิตในระดับที่นิ่วและระดับที่มือ

เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงให้จัดการศึกษาด้านอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายออกเป็น 2 รูปแบบ คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งมีอยู่ 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาหภาระ และสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 แผนการเรียนวิชาอาชีพ ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งก็ใช้หลักสูตรเดียวกันทั้ง 5 สาขา และมีสาขาวิชาศิลปกรรมเพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่งสาขา

สาขาวิชาเกษตรกรรม เป็นสาขาวิชานึงที่ควรให้ความสนใจเพื่อมีความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ประมาณ 70 กว่าเปอร์เซ็นต์ ทำงานเกษตร (วิเวก ปางพูลพงษ์ 2528: 5) กิจกรรม การเกษตร จึงมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ และทำให้คนมีงานทำ (สายชล เกษทชา 2528: 9) การพัฒนาการเกษตรให้เกิดผลก็มีประสิทธิภาพ ย่อมมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจก้าวไปในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กระทรวงศึกษาธิการ, กองแผนงาน 2520: 6) ยังให้ความสำคัญด้านการเกษตรไว้ว่า

ข้อ 20 รัฐทึ่งสัมผัสสัมภาระอาชีวศึกษาอย่างกว้างขวางให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในรูปแบบที่จัดให้บุคคลสามารถเข้าไว้ในการศึกษาทุกระดับ และที่จัดเป็นเอกเทศกิจกรรมความจำเป็น ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นความรู้ความสามารถด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่สัมผัสสัมภาระเกษตร เป็นสำคัญ

ในมรภ. วิชาการหั้ง Bradley วิชาพัฒนาศาสตร์ เป็นวิชาหนึ่งที่นักการศึกษาเห็นว่ามีความสำคัญ และเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนวิชาชีพ กลอกรจนเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน กิจที่ Arthur G. Hoff (1950 : 10) กล่าวว่า

บุคคลในจะเข้าใจอีก มัจุนัน และอนาคตไก่นั้น จะก่อให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมโดยมี วิทยาศาสตร์เป็นมาตรฐานในการเรียนรู้ เพื่อที่จะนำเอาความรู้และวิธีการทาง วิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิৎประจําวันให้อย่างถูกต้อง ถูกหลักภาษา เหราะทุกวันนี้ใน ว่าจะไปทำอะไรก็ตามก่ออาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์อยู่ตลอดเวลา

วิชาวิทยาศาสตร์จึงจำเป็นสาหรับนักเรียน ไม่ว่าจะเรียนสายสามัญหรือสายอาชีพก็ตาม และนักเรียนสายอาชีพนั้น ยังที่ไม่เว้นหากในขั้นสูงที่ไปก็ต้องนำความรู้ความสามารถกล่องมาทักษะ และวิธีการทํางาน ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิৎประจําวันให้อย่างถูกต้อง จากความสำคัญกังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงอนุมัติให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในไลฟ์พัฒนาหลักสูตร วิทยาศาสตร์ เกษตร ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสาขา เกษตรกรรม สาหรับสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา สำนักงานการศึกษาเอกชน วิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนวิชาชีพเกษตรกรรมในระดับมัธยม ศึกษาตอนปลาย (ข่าวสาร สสวท. 2522: 1)

กันนั้น นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญที่เลือกเรียน แผนการเรียนวิชา อาชีพเกษตร ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เกษตรของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 เป็นวิชาบังคับประเพณีวิชาสามัญ (กระทรวงศึกษาธิการ 2523: 13, 69)

แก้เนื่องจากกรมสามัญศึกษา มีแนวคิดการจัดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิชาอาชีพ พุทธศักราช 2524 ทํางจากกรมอาชีวศึกษา กล่าวคือ กรมสามัญศึกษาจะเน้นฝึกนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจทางก้านอาชีพ เป็นลักษณะการปักหลัก จึงเนื่องไปทางประสบการณ์ ชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้ว สามารถพัฒนาทักษะและพฤติกรรมของตัวเองจนประสบความสำเร็จในงาน ให้อย่างรวดเร็ว แก้กรณอาชีวศึกษาเน้นการปักหลักให้นักเรียนมีความรู้ความชាณาญพิเศษเฉพาะอย่าง ทำการปักหลักที่เข้มข้นกว่า (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2523: 6)

บุรีจังมีความสนใจที่จะศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์ เกษตรว่า มีความสอดคล้อง เหมาะสมและเอื้ออำนวยที่สุด การเรียนวิชาอาชีพในสถานศึกษาแต่ละประเภทมีอะไร โภบุรุษศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนรับกับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กับ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิชาอาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา เกี่ยวกับการเรียน การสอนวิทยาศาสตร์ เกษตร โดยทำการวิจัยในเชิงการศึกษา 6 เหราระมีแหล่งวิทยาการที่ เหมาะสมสอดคล้องกับการเรียนวิชาชีพเกษตรกรรม แก้ คุณบัตรเกษตรภาคกลาง เชื่อมเจ้าพระยา

จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งบลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน
วิชาชีวภาพศาสตร์ เกษตร ในเนื้อหาสมกันนักเรียนในสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือไป

วัตถุประสงค์ของ การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบการเรียนวิชาอาชีพ เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เกษตร ในก้านเนื้อหา การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการนำเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เกษตร ไปใช้เป็นพื้นฐานการเรียนวิชาชีพ เกษตรกรรม
  2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบบการเรียนวิชาอาชีพ เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เกษตร ในก้านเนื้อหา การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผล และการประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนำเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เกษตร ไปใช้เป็นพื้นฐาน การเรียนวิชาชีพเกษตรกรรม

สัมมติฐานของการวิจัย

กิจกรรมที่วิชาชีวศึกษาสกัด เป็นวิชาชีวศึกษาสกัดประยุกต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้อง
สมกับภาระการเรียนในหมวดวิชาแกนวิชาชีพเกษตรกรรม แต่เมื่อกรมสามัญศึกษามีแนวคิดที่จะจัด
หลักสูตรนี้ยังคงศึกษาตอนปลายແນกการเรียนวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ทั้งจากกรมอาชีวศึกษา
คือ กรมสามัญศึกษาจะเน้นฝึกเรียนให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญอาชีพเพียงพอแก่การกำเนิดวิชา
ศึกษา ทักษะที่สอนจะเป็นเครื่องมือทางที่จะทำงานค่างชีวิตได้เป็นดุจ อยู่อย่างที่จะเอาไว้รอง
ที่จะทำงานเป็นกำลังของบ้านเมืองได้ (เอกสารที่ ๒ ๗๘ ๒๕๒๗: ๓๙) ส่วนกรมอาชีวศึกษา
ศึกษานี้เน้นฝึกเรียนให้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่าง มีการฝึกทักษะที่เข้มข้นกว่า ผู้วิจัย
จึงมีความเห็นว่า การเรียนการสอนวิชาชีวศึกษาสกัด เกษตร ในทั้งสองสถาบันน่าจะแยกก่างกัน
กันนั้นผู้วิจัยจึงคงสมมติฐานว่า

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อเรื่องมุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพิทยาศาสตร์เบนซ์ใน้านเรือน การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตร การนำเนื้อหาไปใช้เป็นฐานการเรียนวิชาชีพ
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยนักเรียนระดับประถมศึกษานิยมวิชาชีพชั้นมีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๒๘ จากวิทยาลัยเบนซ์ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา และนักเรียนระดับมัธยมศึกษานิยมที่ ๖ แผนการเรียนวิชาอาชีพประมงและเกษตรกรรม จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เชิงการศึกษา ๖

ขอบเขตเบื้องต้น

1. กำหนดที่ได้จากแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ถือว่าครองความสภาพการรับรู้และความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนโดยไม่มีอคติใด ๆ และเชื่อถือได้
2. วัน เวลา ที่แยกต่างกันในการตอบแบบสอบถาม ถือว่าไม่มีผลที่จะทำให้บดบังการวิจัยคลาดเคลื่อน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกเห็นหรือการลงความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งไม่อาจออกให้รู้สึกหรือยิบ ในที่นี้หมายถึงความคิดเห็นความรู้สึกที่ได้จากการแสดงออกมาในรูปของการตอบแบบสอบถาม

นักเรียนประถมศึกษานิยมวิชาชีพ หมายถึง บุตรที่เรียนวิชาพิทยาศาสตร์เบนซ์ในระดับประถมศึกษานิยมวิชาชีพชั้นมีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๒๘ ในวิทยาลัยเบนซ์ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เชิงการศึกษา ๖

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง บุตรที่เรียนวิชาพิทยาศาสตร์เบนซ์ในระดับมัธยมศึกษานิยมที่ ๖ แผนการเรียนวิชาอาชีพ

ประเทวิชาเกษตรกรรม ในโรงเรียนนักบุญศักดิ์ สำนักงานสานักศึกษา เอกการศึกษา ๖

หลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์ เกษตร หมายถึงหลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์ เกษตรที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สววท.) ได้จัดทำขึ้นตามผลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๒๔ ที่เป็นวิชานังค์สันติ์ ซึ่งกำหนดให้เรียนในโรงเรียนและวิทยาลัยที่ สังกัดกรมอาชีวศึกษา แต่เป็นวิชานังค์สันติ์ สำหรับนักเรียนหลักสูตรนักบุญศักดิ์ ภูมิปัญญา พุทธศักราช ๒๕๒๔ ที่เลือกเรียนแบบการเรียนวิชาอาชีพ ประเทวิชาเกษตรกรรม ในโรงเรียนนักบุญศักดิ์ สำนักงานสานักศึกษา ประจำก่อนวันสถาปนาวิทยาศาสตร์ เกษตร ๑ (สว ๑๐๑) วิทยาศาสตร์ เกษตร ๒ (สว ๑๐๒) วิทยาศาสตร์ เกษตร ๓ (สว ๑๐๓) วิทยาศาสตร์ เกษตร ๔ (สว ๑๐๔)

การเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เกษตร หมายถึงการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ กนก ในระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ และนักเรียนระดับนักศึกษาตอนปลาย แบบการเรียนวิชาชีพ ในก้านเนื้อหาที่เรียน การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและ การประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตร การนำเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เกษตร ไปใช้เป็นพื้นฐานการเรียน วิชาชีพเกษตรกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เกษตร ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์ เกษตร ให้เหมาะสมกับ นักเรียนแต่ละระดับที่ไป
3. เป็นแนวทางในการหัววิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาอื่น ๆ ก่อไป.